

Bruger- og ekspertinddragelse ved udarbejdelse af online (fag)ordbøger: det kooperative princip i leksikografien

Patrick Leroyer

This article outlines the tenets of a cooperative framework between expert-users, experts and lexicographers in the construction of not only specialised, online dictionaries but also of language for general purposes dictionaries. Firstly, the article briefly explains why the topic of cooperation with experts has not attracted the attention it deserves: this is due to the side effects of what might be called general language lexicographic hegemony, in which a strong consensual focus is awarded to general language dictionaries and to knowledge of language. Secondly, the article briefly refers to a few case studies of lexicographic cooperation – and of its counterpart, absence of cooperation. Finally, a cooperation model is presented on the basis of two closely related cooperation theses. It is concluded that lexicography could benefit from a greater interest in specialised lexicography in order to adequately meet the knowledge needs of dictionary users in the modern knowledge and information society.

1. Indledning – sproglig viden vs faglig viden

Der synes i leksikografien, inklusive den digitale leksikografi, at være en stærk tradition for at tale om *ordbogen* uden at præcisere ordbogstypen, men hvor der reelt set hovedsageligt tænkes på den almensproglige ordbog. I forlængelse heraf synes der også at være tradition for at betragte ordbogen som kilde til *sproglig viden* i bred forstand. Indkaldelsen til den 13. Konference om Leksikografi i Norden er ingen undtagelse:

Vigtigheden af at interessere sig for, hvordan *sproglig viden* opsøges, tilegnes og bruges på digitale medier, understreges fx af den stærkt øgede brug af nye platforme [...] (NFL 2015, min understregning)

Ordbogen som kilde til *faglig viden* forbigås i tavshed. Dette skyldes sikkert, at fagordbogen¹ tilsyneladende ikke anses for at være i stand til at kunne mønstre lige så mange potentielle brugere som den almensproglige ordbog. Fagordbogens betydning for informations- og videnssamfundet bør dog ikke undervurderes. Fokus på ordbogstypen har stor betydning for leksikografien. Det kan antages, at hvad der synes at være rigtigt og smart for udarbejdelsen af den almensproglige ordbog, der blandt andet bygger på sprogvidenskab, ikke nødvendigvis er det for fagordbogen, der blandt andet bygger på andre videnskaber, herunder inddragelse af brugerne, inklusive ekspertbrugere, og fageksperter i ordbogsprocessen, jf. Klosa 2013, som i sin leksikografiske model over ordbogsprocesser blot henviser til *dictionaries in general*. Samarbejdet med brugerne og fageksperter i ordbogsprocesserne undervurderes også, selvom der er behov for kooperativ leksikografi.

I dette bidrag vil jeg forsvare to leksikografiske teser om ordbogsprocesser og leksikografisk samarbejde, idet jeg vil trække på erfaringerne fra opbygningen af to online fagordbøger, vinordbogen Oenolex 2015 (Leroyer 2013a og 2013b; Leroyer & Høy 2014) og Ejendomsordbogen 2015 (Leroyer & Hansen 2012). Begge teser forsvare samarbejdet med ekspertbrugere og fageksperter i ordbogsprocesserne, både ved online fagordbøger, men også ved almensproglige ordbøger. Jeg vil først komme ind på den leksikografiske diskrimination af fagordbogen og søge at give et bud på dens årsager. Jeg vil i denne forbindelse bringe nyere talstatistik, der indikerer, at fagordbogen trods den leksikografiske diskrimination og synes at nyde stor interesse blandt brugerne. Dette rokker ved almenordbogens privilegerede position. Jeg vil efterfølgende illustrere samarbejdet med brugere og fageksperter gennem en kort omtale af Oenolex 2015 og Ejendomsordbogen 2015. Jeg vil også inddrage en almen (fag)-ordbog til oversættelse, der tydeligvis udviser tegn på manglende leksikografisk samarbejde med fageksperter, hvilket i sidste kan ende med at kompromittere dens oversættelsesfunktioner. Til sidst vil jeg opstille det kooperative princip i leksikografi i form af to samarbejdsteser, der bygger på tilsvarende samarbejdsmodeller (efter Klosa 2013).

¹ I dette bidrag bruger jeg termen *fagordbog* som generisk betegnelse for leksikografiske opslagsværker, hvori adgang til viden om fagsprog og/eller faglig viden er i fokus. De forskellige betegnelser (fagordbog, leksikon, encyklopædi, glossar) refererer til samme leksikografiske virkelighed, cf. Olivera & Tarp (2014).

2. Ordbogen som kilde til sproglig – og til faglig viden

2.1. Almenordbogens hegemoni

At ordbogen blandt leksikografer primært ses som kilde til *sproglig viden* i bred forstand kan betegnes som et udslag af almenordbogens hegemoni, hvorved almenordbogen uforholdsmæssigt kommer til at dominere store dele af den leksikografiske teori og praksis og derved overskygge andre typer af ordbøger. Dette hegemoni skyldes givetvis følgevirkningerne af en klar sprogvidenskabelig præference i leksikografien, der blandt andet fører til en definatorisk uklarhed om, hvad vi som leksikografer egentlig lægger i begrebet *ordbog*. Konsekvenserne for dette hegemoni er blandt andet, at betydningen af den nødvendige interdisciplinaritet i leksikografien undervurderes, hvilket rammer samarbejdet med brugere og eksperter om ordbogsprojekter uanset type. At ordbogens potentiale som væsentlig kilde til *faglig viden* undervurderes, er også u hensigtsmæssigt i informations- og videnssamfundet, for dermed mister leksikografien en stor del af sine udviklingsmuligheder i en tid, hvor de store nationale ordbogsprojekter er truet af støt faldende bevillinger og mindre politisk bevågenhed. Det store fælleseuropæiske samarbejde om e-leksikografien i ENeL (2015) netværket under EU-COST-programmet er et forsøg på at modvirke denne udvikling, men det er bekymrende, at fagleksikografien og fagordbøger synes at være mere eller mindre udelukket fra dette samarbejde.

Betyder det så, at brugerne rundt om i Europa, og i verden for den sags skyld, ikke interesserer sig synderligt for fagordbøger? Kan man kvantificere brugernes interesse²? Ved en sammentælling af titlerne på nye ordbogsudgivelser blev det i Leroyer (2011) påvist, at fagordbøger udgør 75 % af nye ordbogsudgivelser, mens almensproglige ordbøger kun tegner sig for de resterende 25 %. Hvor disse tal vidner om klare og veldefinerede vidensorienterede informationsbehov i samfundet og i øvrigt bekræfter ordbogens store potentiale som informationskilde, siger de naturligvis ikke ret meget om den reelle interesse blandt brugerne. Der kunne sagtens tænkes at eksistere en stor diskrepans på ordbogsmarkedet mellem fagordbogs-

² En kvantitativ vurdering vil kunne aflæses af salgstallene for ordbogsudgivelser, men disse er desværre ikke tilgængelige.

forfattere og deres potentielle brugere. Kilgariff (2012: 27) undrer sig over tallene, men gør med rette sine læsere opmærksom på denne mulige diskrepans, idet han sammenligner fagordbøger og almensproglige ordbøger ved hjælp af en lufthavnsmetafor. Fagordbøger skal her ses som de talrige lokale flyvepladser, mens almensproglige ordbøger skal ses som de langt færre, men betydeligt større internationale lufthavne, der selvsagt genererer betydeligt mere trafik og omsætning.

Det skal naturligvis ikke betvivles, at almensproglige ordbøger er centrale for leksikografien, og ej heller at almensproglige ordbøger nyder betydelig anerkendelse eller har en stor kulturrolle. For dette er netop min pointe: Kilgariff tildeler almensproglige ordbøger en række træk, der bestyrker deres hegemoni, vanens magt, indtjening og deres fysiske omfang, men undlader at henvise til kulturrollen eller til andre, mere saglige faktorer³. De store akademiske og videnskabelige almensproglige ordbøger vil jo typisk fremstå som væsentlige kulturbærere af – og kulturstøtter til den nationale identitet.

2.2. Udfordring af hegemoniet: ordbogen som kilde til faglig viden

Kigger man imidlertid på den globale trafik, der genereres på de store online encyklopædier, fx Wikipedia (Wiki 2015) med mange millioner artikler på mange sprog, og på online fagordbøger, leksika, fagglossarer og ordlister med flere, vil man hurtigt opdage, at den almene ordbogs hegemoni, således som Kilgariff fremstiller den, er truet, når vi inddrager det for leksikografien mest centrale parameter: brugernes faktiske brug af ordbøger. I Danmark blev der for eksempel i marts 2015 alene registreret 40.000 sidevisninger i timen, hvilket samlet set giver 960.000 daglige unikke sidevisninger eller tæt på hen ved en million unikke sidevisninger om dagen. Dette tal skal sammenholdes med de 60.000 daglige brugere, som Ordnet ifølge Magisterbladet af 17. januar 2014 får besøg af. Meget tyder således på, at interessen for at tilegne sig faglig viden er omfattende, og at fagleksikografien, skønt mindre prestigefyldt, spiller en væsentlig rolle i videns- og informationsområdet. Frygten for diskrepans på markedet kan manes til jorden.

³ Det er værd at bemærke, at Kilgariff ikke henviser til sprogvidenskabens dominans eller til kultur- og sprogpolitikken som mulige grunde for almenordbogens hegemoni, men udelukkende til en række *common sense* faktorer, som for eksempel opfattelsen af, hvad en ordbog er blandt *almindelige mennesker*.

2.3. Hvad mener vi egentlig med (fag)ordbog?

En del af forklaringen på almenordbogens hegemoni skal søges i den udbredte uklarhed, der hersker omkring defineringen af leksikografiens centrale genstand, selve *ordbogen* og de forskellige typer af ordbøger. Slår man op i DDO (2015) for at finde en definition på begrebet *fagordbog*, vil man søge forgæves, da termen ikke er medtaget.

fagordbog = [Der er ingen resultater med "fagordbog"]

Begrebet *ordbog* findes til gengæld og defineres meget lig den almen-sproglige ordbog, idet definitionen ser helt bort fra *faglige* eller fagsproglige oplysninger:

ordbog = opslagsværk der indeholder oplysninger om ord og deres sproglige form og indhold, fx stavning, ordklasse, bøjning, udtale, betydning, brug, synonymer og historie i et sprog eller om ordenes oversættelse til et andet sprog. Værket kan publiceres som en bog eller digitalt som fx en hjemmeside eller app. (DDO 2015)

Slår man op på *leksikografi*, finder man en kortfattet definition, der helt i tråd med det almensproglige ordbogshegemoni opfatter leksikografien som en sprogvidenskabelig disciplin. Mere overraskende er det dog at erfare, at definitionen af disciplinen også indbefatter udarbejdelse af *leksika*, der netop defineres ud fra deres faglige forankring. Dette virker noget inkonsekvent, og man kunne derfor frygte, at manglen på definatorisk stringens omkring selve leksikografiens genstand kan have negative konsekvenser for udviklingen af den leksikografiske teori og praksis, først og fremmest en manglende anerkendelse af, at der skal andre eksperter til end sprogvidenskabelige eksperter for at sikre høj faglig integritet og autoritet i udarbejdelsen af ordbøger, der i mindre eller større grad behandler faglige videnselementer, uanset længden på artiklerne i øvrigt.

leksikografi = gren inden for sprogvidenskaben der beskæftiger sig med udarbejdelse af ordbøger og leksika (DDO 2015)

leksikon = opslagsværk med de væsentligste oplysninger på ét eller flere bestemte fagområder eller på alle fagområder især i form af et bogværk med (kortfattede) artikler ordnet alfabetisk efter stikord (DDO 2015)

Som allerede nævnt vil jeg i den følgende del af artiklen læne mig op ad Olivera og Tarps (2014) definition, der etablerer, at fagordbøger blot er en fælles betegnelse for en lang række leksikografiske betegnelser, der alle har til fælles, at de bringer informationer, der vedrører fagområder, der falder uden for almen viden og kultur (Olivera & Tarp 2014)⁴.

3. Eksempler på leksikografisk samarbejde

3.1. Ejendomsordbog

Fast ejendom trækker på flere fagligheder herunder økonomi og finans, jura, arkitektur og byggeteknik. Ejendomsordbogen (2015) er en fransk-dansk brancheordbog (Leroyer & Hansen 2012), som ikke kunne være blevet til uden et omfattende samarbejde mellem en række ekspertbrugere og fageksperter, der samtidig også er ordbogsbrugere. Disse omfatter eksperter i ejendomshandel, i ejendomsfagsprog (ordbogsredaktionen) og i fagleksikografi (medarbejdere ved Center for leksikografi på Aarhus Universitet). Eksperterne deltager i alle faser af ordbogsprocesser, da ordbogen løbende udvides og opdateres i samråd med dem. I skrivende stund udvides ordbogen med engelske oversættelser til brug ved ESPI, den internationale ejendomsbrancheskole i Paris. Definitionerne på jobtyperne er fx forfattet af underviserne, og matcher derved kompetencemål for skolens uddannelser:

gestionnaire d'actifs immobiliers

Il élabore des stratégies de valorisation patrimoniales, conformément à la politique définie par la société et ses actionnaires, en mobilisant

⁴ Dermed ikke være sagt at udarbejdelsen af ordbogsartikler ved 'almene kulturord' og 'almen viden' ikke også kan kræve inddragelse af fageksperter. Grænse-udmålingen mellem alment sprog og fagsprog er glidende og stiller krav til ordbogsredaktioner, hvor ordbogen fx kan have dokumentationsformål.

l'ensemble des directions impliquées dans cet objectif de rentabilisation. Activités principales: stratégie patrimoniale, comptabilité et finance, gestion, mise en place et évolution des outils d'asset management, trésorerie.

3.2. Vinsmagningsordbog

Vinsmagningsordbogen *Oenolex 2015* (Leroyer 2013a og 2013b; Leroyer & Høy 2014) illustrerer ligeledes behovet for tæt samarbejde mellem leksikografer, fageksperter og ekspertbrugere. Disse omfatter vinsmagningslærere ved vinskolen, oenologer, undervisere, producenter, samt andre branchefolk. Som ved *Ejendomsordbogen* er eksperterne samtidig ordbogsbrugere. Ordbogskonceptet er bestilt af brugerne selv ud fra deres informationsbehov og efterfølgende tilpasset af leksikograferne. De leksikografiske data er genereret af brugerne, idet ordbogen bygger på et korpus af autentiske verbale, faglige interaktioner i forskellige vinsmagningssituationer. Det er også eksperterne, der udarbejder definitioner på de begreber, de anvender i forskellige sammenhæng, da formålet har været at give professionen nem og hurtig adgang til den diskursive dynamik, der præger erhvervet. Dette illustreres her ved definitionen af det strategiske AOC-begreb, hvori hovedargumentet ligger på selve kvalitetssikringen:

L'Appellation d'Origine Contrôlée (AOC) est une certification. Elle garantit les caractéristiques du vin: son terroir d'origine, son mode de production, qui suit des étapes bien précises, les savoir-faire locaux, inscrit dans la tradition, enrichie au fil du temps. Chaque vin estampillé AOC est soigneusement contrôlé, à chaque stade de son élaboration.

3.3. Den hybride ordbogs begrænsninger

Til sidst vil jeg bringe et eksempel på manglende samarbejde mellem leksikografer og fageksperter. Blinkenberg & Høybye (2015) (B&H), som er den største ordbog mellem dansk og fransk, er kommet online på *Ordbogen.com*. Det er karakteristisk for denne oversættelsesordbog, at den på én gang er almensproglig ordbog og fagordbog, altså en slags hybrid

ordbog. Det fremgår at ordbogens forord, at den medtager de vigtigste former for fagsprog, således også juridisk fagsprog fra den Europæiske Union samt fransk ret og retsvæsen. I Leroyer & Rasmussen (2010) analyseres en specifik oversættelsesproblematik i forbindelse med oversættelse af en EU-tekst, der afslører grundlæggende mangler ved de konventionelle fagordbøger og også ved B&H. Problematikken illustreres ved nedenstående eksempel, hvor tekst 1 er den originale EU udgangstekst, og tekst 2 forfatterens oversættelsesforslag. Problemet ligger i oversættelsen af præposition *sans préjudice de*, der bruges med vidt forskellige betydninger.

- 1) *Sans préjudice* des dispositions prévues aux articles 7 et 11, si la marchandise n'a pas reçu la destination prescrite, le montant des droits non perçus doit être payé aux autorités compétentes, *sans préjudice* des intérêts moratoires éventuellement exigibles.
- 2) Hvis varerne ikke er blevet anvendt i overensstemmelse med det foreskrevne formål, skal den indbetalte told *med tillæg af* eventuelt forfaldne morarenter betales til de kompetente myndigheder, *jf. dog* bestemmelserne i artikel 7 og 11.

Det fremgår af oplysningerne nedenfor, at B&H er ude af stand til at yde den fornødne hjælp til fagoversætteren:

- **sans** préjudice de a) uden skade for, uden at tage noget fra, uden at give afkald på b) uden hensyn til, uden at dermed noget præjudiceres med hensyn til uden at foregribe (n.) c) med forbehold af
- sans préjudice des dispositions de l'article 3 (dr) uden at bestemmelserne i paragraf 3 foregribes
- sans préjudice de mes droits uden at min ret trædes for nær
- sans préjudice du droit (el. de la faculté) de uden at retten til... afskæres (el. fortabes)
- sans préjudice du fait que uden hensyn til den omstændighed at

De angivne ækvivalenter, hvoraf kun én har fagmarkering *dr* (droit/juridisk), kan ikke bruges her, og ordbogen undlader desuden at bringe vigtige oplysninger om de mikrostrategier, der skal anvendes ud fra kontekst for at kunne

nå frem til den korrekte oversættelse. I kontrast til B&H's oplysninger vises nedenfor artikelforslag (Leroyer & Rasmussen 2010), der bygger på en korpusanalyse af danske og franske tekstbelæg for brugen af *sans préjudice de*. Løsningen er møntet ud på fagoversætterens behov og rummer en række mikrostrategier, der tager højde for de diskursive kontekster, hvori præpositionen anvendes ved forskellige argumentationsstrategier.

Sans préjudice de

1. Efterfulgt af lov, forordning, paragrafhenvi­sing
 - jf. dog (dog ikke først i sætning)
 - med forbehold
 - for så vidt andet ikke er fastsat
2. Ikke efterfulgt af lov, forordning, paragrafhenvi­sing
 - uden at det dog berører, idet det ikke berører, uden at det berøres
 - ved inanimeret logisk subjekt = uden at give afkald på
 - ved fremtidige relationer = uden at dette dog begrænser muligheden for, uden at dette er til hindring for
3. I faste udtryk
 - intérêts (interesse) = uden at tilsidesætte interesser
 - intérêts (renter) = med tillæg af renter
 - principe = uden at tilsidesætte princippet
 - sauf preuve du contraire = medmindre det modsatte bevises

Det skal gerne medgives, at kritikken af B&H online for manglende ekspertinddragelse i korpusstøttet juridisk ækvivalens måske ikke synes at være helt retfærdig, da ordbogen bygger på de trykte ordbøger, hvis udarbejdelse netop ikke var korpusbaseret. Ligeledes kan man forvente, som redaktørerne er inde på, at indholdet vil blive opdateret. Oversættelsesproblematikken peger dog på, at jura og juridisk oversættelse stiller store krav til tosprogsleksikografien. Viden om lingvistik og fagsprogslingvistik er ikke nok i sig selv og bør suppleres af den faglige viden, der skal sikre den leksikografiske autoritet. Problematikken peger også på, at almensproglige ordbøger tit og ofte, ligesom B&H konsekvent gør det, inddrager en lang

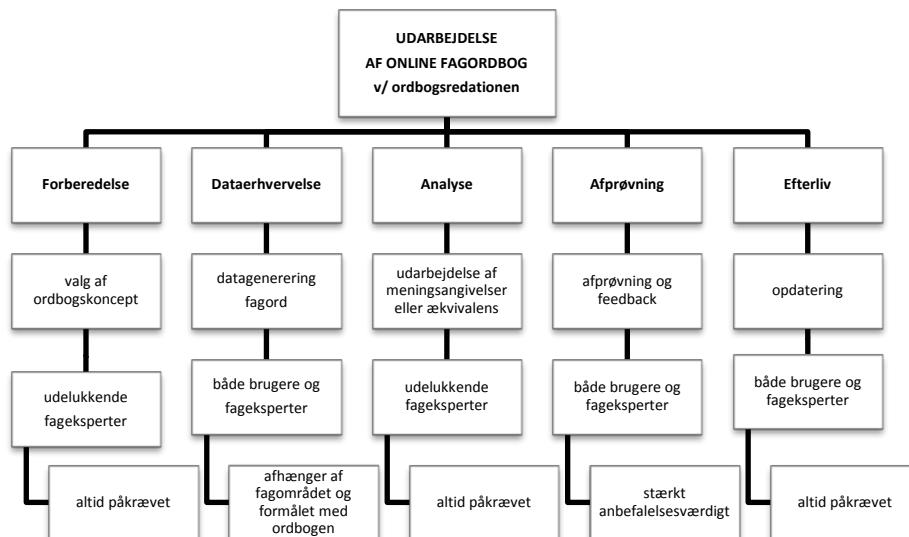
række fagord fra forskellige fagområder, hvorved medvirken af fageksperter trænger sig på, ikke mindst ved udarbejdelsen af definitioner og ved fastsættelsen af ækvivalens. Dette fører til opstillingen af to leksikografiske grundteser. I begge tilfælde er det ordbogsredaktionen, der har det overordnede ansvar under de forskellige ordbogsprocesser.

4. To leksikografiske grundteser

4.1. Udarbejdelse af online fagordbøger

I udarbejdelsen af online fagordbøger, hvor ordbogen er et værktøj for en virksomhed eller brancheorganisation, er inddragelse af både brugere og fageksperter påkrævet, da der er sammenfald mellem de to grupper.

- Ved udarbejdelsen af alle andre typer online fagordbøger er samarbejdet med fageksperter påkrævet i næsten alle faser af ordbogsprocessen.
- Som ved online almenordbøger er samarbejde med brugerne påkrævet under hele ordbogens levetid i ordbogens 'efterliv'.

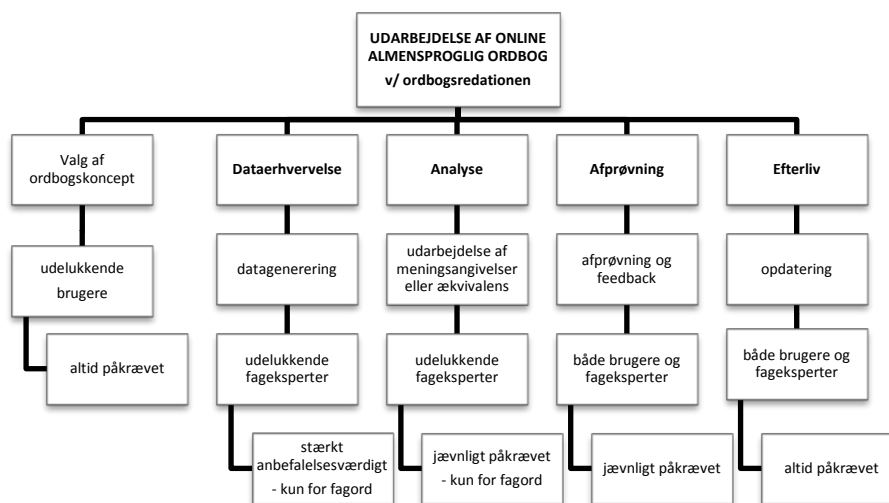

Figur 1: Samarbejde ved udarbejdelse af online fagordbøger.

4.2. Udarbejdelse af online almensproglige ordbøger

I udarbejdelsen af online almensproglige ordbøger er inddragelse af fagekspertter stærkt anbefalelsesværdigt, da næsten alle ordbøger vil inkludere en del fagord; visse ordbøger vil endda inkludere en større andel fagord, som fx Blinkenberg & Høybye-ordbøgerne (Schøsler 2014).

- Samarbejdet med brugerne er påkrævet i valget af koncept, da afklaringen af brugernes informationsbehov er afgørende for ordbogens kvalitet.
- Samarbejdet med fagekspertter er stærkt anbefalelsesværdigt i analysefasen, da ordbøgerne typisk inkluderer fagord. Dette er med til at sikre korrekte meningsangivelser og ækvivalensløsninger.
- Samarbejde med brugere og fagekspertter er stærkt anbefalelsesværdigt i ordbogens afprøvningsfase. Da online almenordbøger skifter status fra leksikografiske produkter til leksikografisk service bør samarbejdet være i fokus under hele ordbogens levetid i ordbogens 'efterliv'.

Figur 2: Samarbejde ved udarbejdelse af online almensproglige ordbøger.

5. Konklusion

Vi har i leksikografi opbygget en stærk lingvistisk tradition og præference, der har domineret de leksikografiske fagmiljøer siden lingvistikken opstod i forrige århundrede. Ekspertisen ligger i arbejdet med almensproglige ordbøger, i de store nationale ordbøger, i udviklingen af specielle sprogordbøger (f.eks. historiske eller dialektordbøger) og i sammenkædningen af eksisterende ordbøger i ordbogsportaler. Leksikografien kan også bidrage ved at tilknytte ordbogsressourcer til *linked data* og *digital humanities*. Men det moderne informationssamfund vil ikke kun have informationer om sprog i almensproglige ordbøger, hvor fokus normalt ligger på sproglig viden og hjælp til kommunikation. Det moderne samfund vil også have informationer om sagen og om verden gennem fagordbøger, hvor fokus normalt ligger på faglig viden og hjælp til videnstilegnelse. Efterspørgslen efter denne type information er enorm, mens udbuddet af kvalitetsfagordbøger er forsvindende lille. Det er derfor paradoksalt, at leksikografien, ved at holde den almensproglige, akademiske tradition i hævd, afskærer sig fra at udvikle det, den er bedst til: at koncipere leksikografiske informationsværkøjer, der bredt kan tilfredsstille de nutidige informationsbehov. Ved at undervurdere betydningen af fagordbogen som et centralt element i sit videnskabelige felt gør leksikografien sig en bjørnetjeneste. Den undergraver sin egen berettigelse og overlader markedet til Google og til andre aktører, der mangler en grundlæggende leksikografisk forståelse. Det vil i fremtiden blive stadig sværere for leksikografien at beskytte sin videnskabelige position og sin markedsposition, hvis den for ensidigt fokuserer på sin almensproglige ordbogsvirksomhed, som primært har til formål at pleje de store nationale ordbøger og deres fortsatte udvikling og udbygning som uundværlige sprogpoltiske instrumenter og kulturprodukter, der er medvirkende til at sikre nationens identitet. Dette er særdeles vigtigt, men politikkerne og det private erhvervsliv vil også være lydhøre over for støtte til og samarbejde med leksikografiske miljøer, der kan udvikle stærke vidensløsninger til de stadigt stigende vidensbehov i det højmoderne videns- og informationssamfund. Det er derfor bydende nødvendigt at satse på det kooperative princip i leksikografien og udbygge samarbejdet med ekspertbrugere og fageksperter for ad den vej søge at løse det leksikografiske paradoks, inden det er for sent.

Litteratur

Ordbøger og andre kilder

- B&H = Blinkenberg & Høybye, fransk-dansk: <www.ordbogen.com.ez.statsbiblioteket.dk:2048/opslag.php?word=pr%C3%A9judice&dict=bhfd> (september 2015).
- DDO = *Den Danske Ordbog*. <ordnet.dk/ddo> (september 2015).
- Ejendomsordbogen = Liselotte Kruse, Patrick Leroyer: *Ejendomsordbogen*. Ordbogen.com. <www.ordbogen.com> (september 2015).
- Magisterbladet* (2014) = <magisterbladet.dk/magisterbladet/2014/012014/012014_p8> (september 2015).
- ENeL = *European Network of e-Lexicography*. <www.elexicography.eu> (september 2014)
- NFL = Velkomsttekst i rundskrivelsen til 13. konference om leksikografi i Norden 2015 <nfi.ku.dk/nfl2015/om-konferencen/> (september 2015).
- Oenolex = Patrick Leroyer, Laurent Gautier, Hédi Maazaoui & Arnaud Millereux. *Oenolex*. Université de Bourgogne: Centre de ressources numériques <pandor.u-bourgogne.fr/Oenolex> (september 2015).
- Wiki = *Wikipedia*. Multilingual statistics. <stats.wikimedia.org/EN/Sitemap.htm> (juni 2015).

Anden litteratur

- Kilgariff, Adam (2012): Review of Pedro A. Fuertes-Olivera and Henning Bergenholtz (eds.), *e-Lexicography: The Internet, Digital Initiatives and Lexicography*. I: *Kernermann Dictionary News* July 2012, 26-29.
- Klosa, Annette (2013): The lexicographical process (with special focus on online dictionaries). I: Rufus Gouws, Ulrich Heid, Wolfgang Schweickard & Herberst Ernst Wiegand (Hrsg.): *Dictionaries. An international Encyclopedia of Lexicography. Supplement Volume: Recent Developments with Focus on Electronic and Computational Lexicography*. Berlin, Boston: de Gruyter, 517-524.
- Leroyer, Patrick (2011): Change of Paradigm in Lexicography: From linguistics to Information Science and from Dictionaries to Lexicographic Information Tools. I: Pedro A. Fuertes Olivera & Henning Bergenholtz (eds.): *e-Lexicography: The Internet, Digital Initiatives and Lexicography*. London: Bloomsbury Academic, 121-140.

- Leroyer, Patrick (2013a): New Proposals for the Design of Integrated Online Wine Industry Dictionaries. I: *Lexikos* 23, 209-227.
- Leroyer, Patrick (2013b). Putting words on wine: OENOLEX Burgundy, new directions in wine lexicography. I: Deny A. Kwary, Nur Wulan & Lilla Musyahda (eds.): *Lexicography and Dictionaries in the Information Age: Selected papers from the 8th ASIALEX International Conference*. Airlangga: Airlangga University Press, 228-235.
- Leroyer, Patrick & Liselotte Kruse Hansen (2012): Ejendomsordbogen fransk/dansk: ny integreret e-ordbog. I: Birgit Eaker, Lennart Larsson & Anki Mattisson (red.): *Nordiska studier i lexicografien 11. Rapport från Konferensen om lexicografi i Norden, Lund 24.-27. maj 2011*, 405-417.
- Leroyer, Patrick & Asta Høy (2014): OENOLEX Bourgogne: Lær at sætte ord på vin. Nyt vinordbogs-koncept, nye veje for brancheordbøger. I: Ruth E. Vatvedt Fjeld & Marit Hovdenak (red.): *Nordiska Studier i lexicografi, 12. Rapport fra Konferanse om lexicografi i Norden 13.-16. august 2013*, 287-302.
- Leroyer, Patrick & Kirsten Wølch Rasmussen (2010): Accessing Discursive Data Types in Legal Translating Dictionaries: The Case of Sans Préjudice de. I: D. S. Giannoni & C. Frade (eds.): *Researching Language and the Law: Textual Features and Translation Issues*, Vol. 121. Bern: Peter Lang, 157-178.
- Olivera, Pedro Fuertes & Sven Tarp (2014): *Theory and Practice of Specialised Online Dictionaries. Lexicography and Terminography*. Lexicographica Series Maior 146. Berlin/Boston: De Gruyter.
- Schøsler, Lene (2014): Blinkenberg og Høybyes Dansk-Fransk og Fransk-Dansk Ordbog – fra seddelsamling til trykte ordbøger og online udgave. I: *LexicoNordica* 21, 161-180.

Patrick Leroyer
lektor, ph.d.
Aarhus Universitet, Center for lexicografi
Jens Chr. Skous Vej 4
DK-8000 Aarhus C
pl@asb.dk